

АНАЛІЗ ПОЖЕЖ ТА ЇХ НАСЛІДКІВ В УКРАЇНІ ЗА 11 МІСЯЦІВ 2014 РОКУ

Загальні дані

В державі за 11 місяців 2014 року в порівнянні з аналогічним періодом минулого року стан з пожежами характеризувався наступними основними показниками:

- зареєстровано 64577* пожеж (+21,4 %);
- загинуло внаслідок пожеж 1860 людей (-4,8 %), у т. ч. 58 дітей (+1,8 %);
- травмовано на пожежах 1302 особи (-0,7 %), у т. ч. 96 дітей (-15,8 %);
- врятовано 2397 людей (+8,5 %), у т. ч. 155 дітей (-9,4 %);
- прямі збитки, завдані пожежами, збільшилися у 2,4 рази та склали 1 млрд 407 млн 323 тис. грн. (+137,1 %);
- побічні збитки, завдані пожежами, збільшилися у 3,1 рази та склали 6 млрд 113 млн 548 тис. грн. (+213,7 %).

Загальні дані про пожежі та наслідки від них в Україні за 11 місяців 2014 року наведено на рисунку 1.

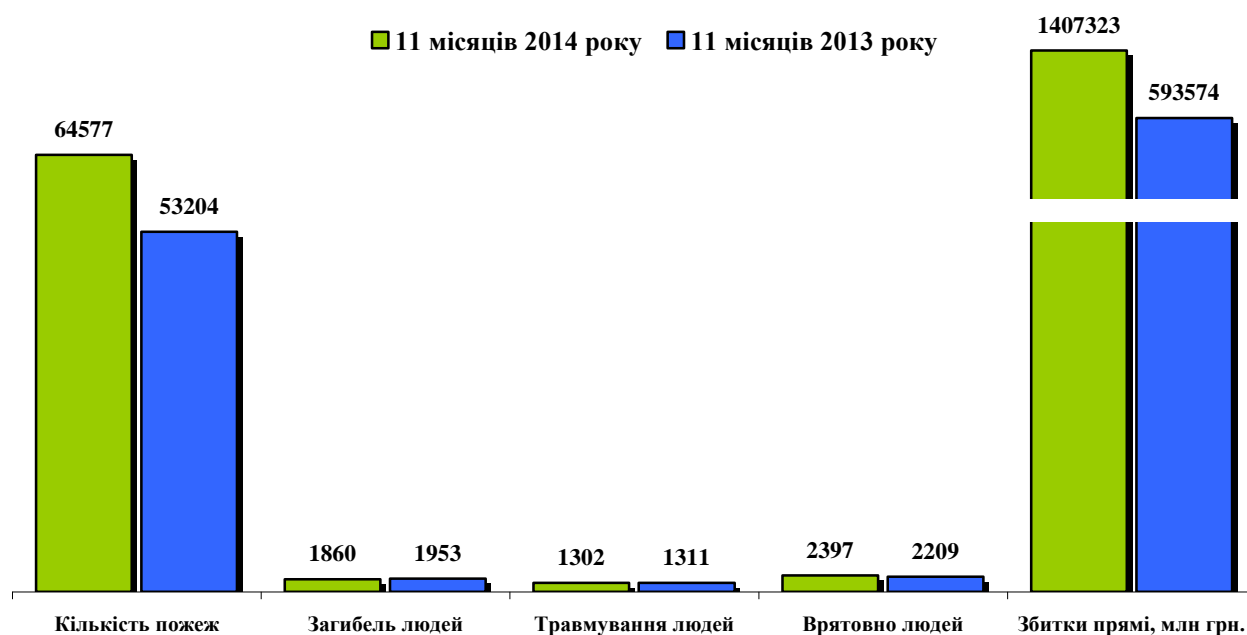

Рисунок 1. Загальні дані про пожежі та наслідки від них в Україні

В середньому на території України щодня виникало 193 пожежі, зокрема 146 із них – у житлі, внаслідок яких гинуло 5-6 людей і 4 людини отримували травми, вогнем знищувалося або пошкоджувалося 76 будівель і споруд різного призначення, 12 одиниць техніки та 817 голів худоби. Щоденні матеріальні втрати складали близько 23,2 млн грн.

- *Примітки:
- 1) основні показники статистики пожеж в Україні наведено без урахування Автономної Республіки Крим і міста Севастополь;
  - 2) основні показники статистики пожеж по Луганській області враховано за 7 місяців 2014 року;

3) для проведення коректного порівняльного аналізу із загального масиву даних про пожежі за 10 місяців 2013 року вилучено дані по Автономній Республіці Крим, місту Севастополь, а також за серпень-жовтень по Луганській області.

За загального збільшення кількості пожеж за поточний період 2014 року (+21,4%), їх зменшення, як і за підсумками 10 місяців, зареєстровано у Луганській (-0,3 %), Херсонській (-0,7 %), Львівській (-5,4 %) та Закарпатській (-11,4 %) областях.

Зріст кількості пожеж за 11 місяців 2014 року в порівнянні з аналогічним періодом минулого року перевищив середньодержавний показник у 10 областях і місті Києві (таблиця 1).

Таблиця 1. Регіони України, де збільшення кількості пожеж перевищило середньодержавний показник

№ з/п	Назва регіону	11 місяців 2014 року	11 місяців 2013 року	+, у %
1	місто Київ	4535	3616	25,4
2	Житомирська	2423	1673	44,8
3	Харківська	5263	3669	43,4
4	Кіровоградська	1335	964	38,5
5	Чернігівська	1813	1348	34,5
6	Дніпропетровська	7383	5591	32,1
7	Миколаївська	2050	1579	29,8
8	Запорізька	3432	2649	29,6
9	Сумська	1625	1301	24,9
10	Донецька	9790	7938	23,3
11	Вінницька	1871	1530	22,3
Всього по Україні:		64577	53204	21,4

На рисунку 2 наведено ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості пожеж за 11 місяців 2014 року.

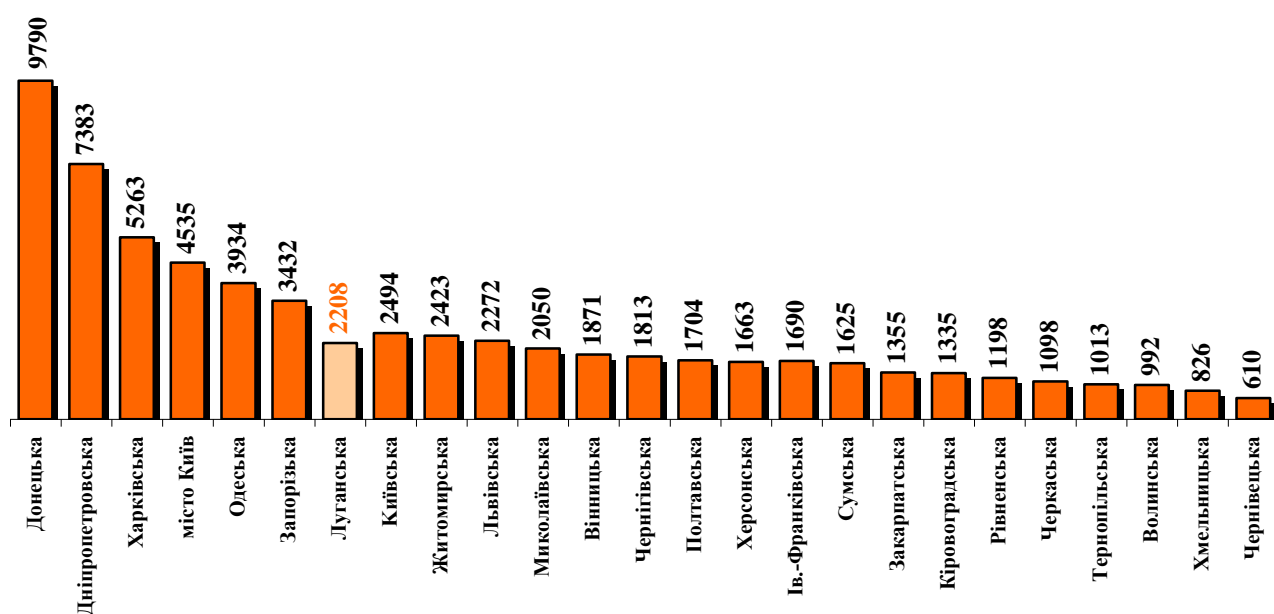

Рисунок 2. Ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості пожеж за 11 місяців 2014 року

За загального зменшення кількості людей, загиблих унаслідок пожеж (-4,8%) за 11 місяців 2014 року, збільшення їх зареєстровано у 8 областях і місті Києві (таблиця 2).

Таблиця 2. Регіони України, де зареєстровано збільшення кількості загиблих

№ з/п	Назва регіону	11 місяців 2014 року	11 місяців 2013 року	+/-, у %
1	Волинська	37	22	68,2
2	Тернопільська	52	43	20,9
3	Хмельницька	44	39	12,8
4	Запорізька	97	89	9,0
5	місто Київ	50	47	6,4
6	Київська	94	89	5,6
7	Сумська	76	73	4,1
8	Черкаська	53	51	3,9
9	Чернігівська	82	79	3,8
Всього по Україні:		1860	1953	-4,8

Кількість дітей, загиблих унаслідок пожеж, зросла у Донецькій (11 проти 3), Волинській і Хмельницькій (4 проти 0), Рівненській та Кіровоградській (4 проти 1), Херсонській і Львівській (2 проти 0) областях і місті Києві (1 проти 0)

На рисунку 3 наведено ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості загиблих за 11 місяців 2014 року.

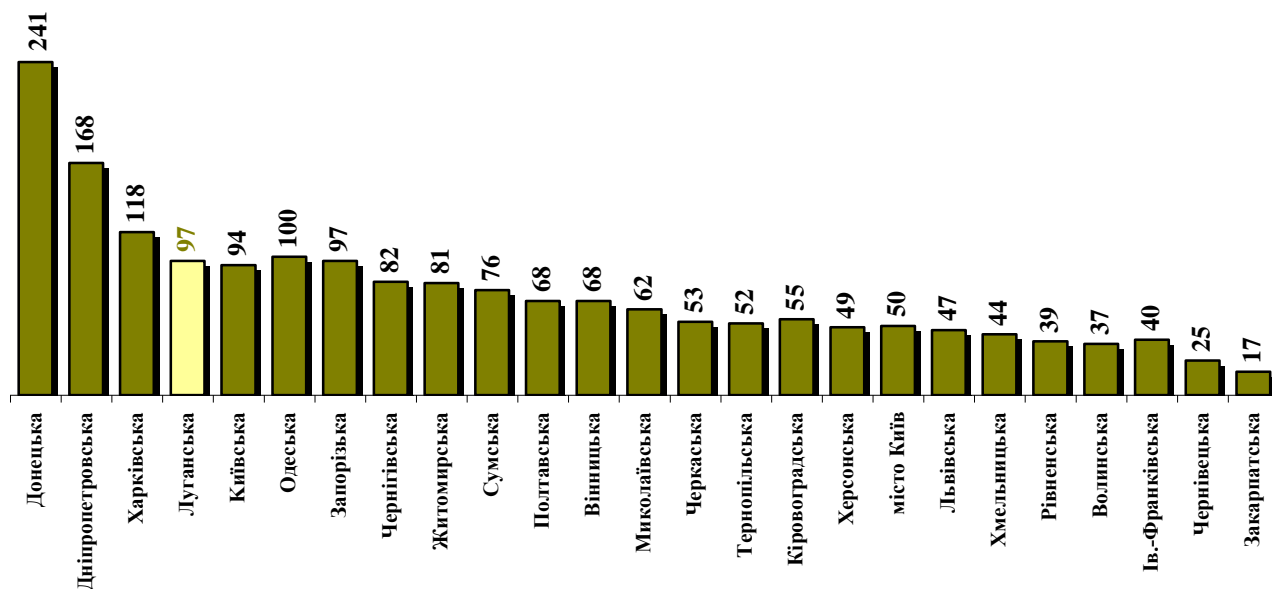

Рисунок 3. Ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості загиблих за 11 місяців 2014 року

За загального зменшення кількості людей, травмованих на пожежах (-0,7%) за 11 місяців 2014 року, збільшення їх зареєстровано в 10 областях і місті Києві (таблиця 3). У Львівській та Хмельницькій областях кількість людей, травмованих на пожежах, залишилася на рівні минулого року.

Таблиця 3. Регіони України, де зареєстровано збільшення кількості травмованих

№ з/п	Назва регіону	11 місяців 2014 року	11 місяців 2013 року	+/-, у %
1	Харківська	145	88	64,8
2	Вінницька	69	44	56,8
3	Чернівецька	18	13	38,5
4	Волинська	31	26	19,2
5	Івано-Франківська	39	28	39,3
6	Київська	65	51	27,5
7	Одеська	76	59	28,8
8	Тернопільська	33	27	22,2
9	Полтавська	54	46	17,4
10	Черкаська	38	36	5,6
11	місто Київ	82	74	10,8
Всього по Україні:		1302	1311	-0,7

Кількість дітей, травмованих на пожежах, зросла у Львівській (9 проти 1), Київській (7 проти 1), Харківській (13 проти 11), Донецькій (12 проти 8), Запорізькій (6 проти 4), Харківській (10 проти 8), Полтавській (2 проти 0), Черкаській (4 проти 3), Одеській (7 проти 6), Рівненській (1 проти 0) областях.

На рисунку 4 наведено ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості травмованих за 11 місяців 2014 року.

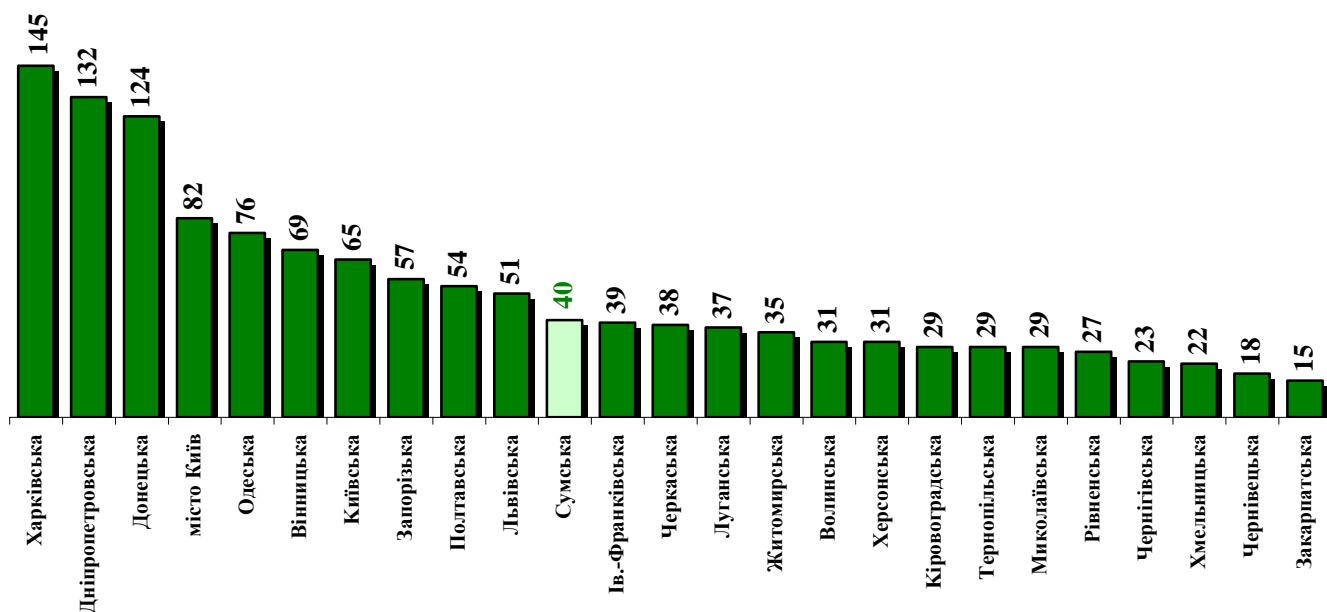

Рисунок 4. Ранжування регіонів України за абсолютними показниками кількості травмованих за 11 місяців 2014 року

Загалом, основні показники стану з пожежами, а саме: кількість пожеж, загиблих і травмованих на них, зросли у Волинській (+7,2%; +68,2%; +19,2%), Київській (+17,2%; +5,6%; +27,5%), Тернопільській (+19,3 %, +20,9 %, +22,2 %), Черкаській (+12,0%; +3,9%, +5,6%) області та місті Києві (+25,4 %, +6,4 %, +10,8 %).

Показник кількості пожеж на 10 тис. населення по Україні (рисунок 5) становить 15,0 (за 11 місяців 2013 року – 12,4). Цей показник перевищено у

Донецькій (22,6), Дніпропетровській (22,5), Запорізькій (19,4), Житомирській (19,2), Харківській (17,0), Житомирській (16,8), Миколаївській (17,6), Одеській (16,4), Харківській (19,2), Чернігівській (17,1), Херсонській (15,5) областях, а також місті Києві (15,8).

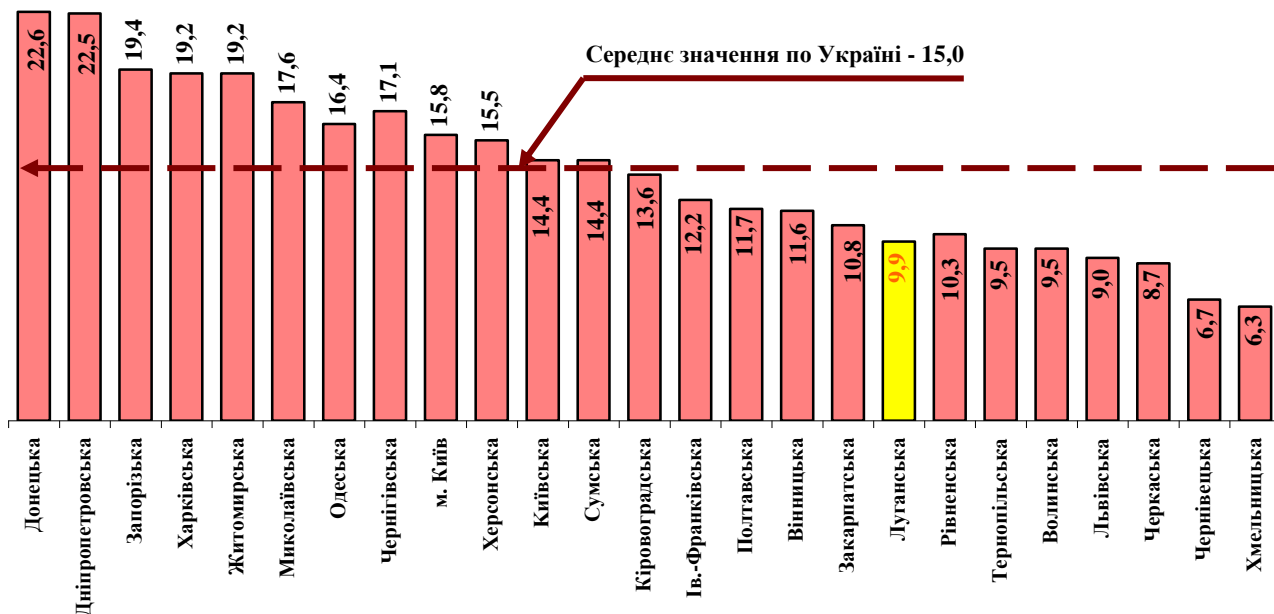

Рисунок 5. Ранжування регіонів України за кількістю пожеж на 10 тис. населення

Показник кількості загиблих на 100 тис. населення по Україні (рисунок 6) становить 4,3 (за 11 місяців 2013 року – 4,5). Даний показник перевищено у Чернігівській (7,7), Сумській (6,7), Житомирській (6,4), Кіровоградській та Донецькій (по 5,6), Київській (5,4), Запорізькій (5,5), Миколаївській (5,3), Дніпропетровській (5,1), Тернопільській (4,9), Херсонській (4,6) областях.

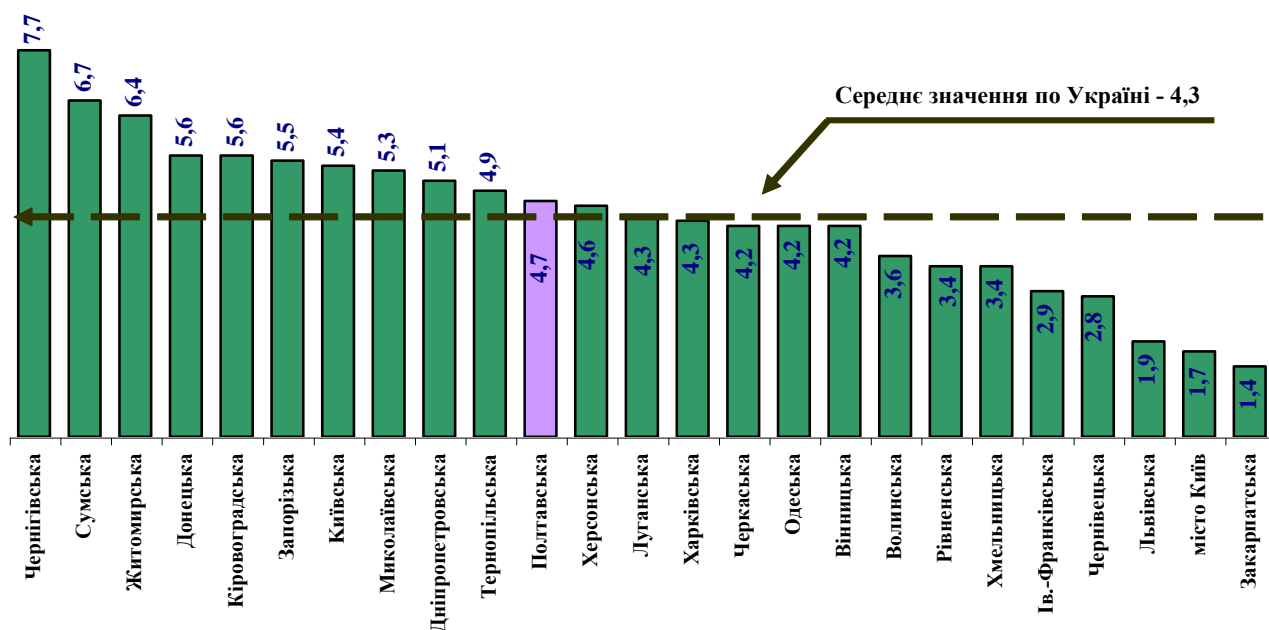

Рисунок 6. Ранжування регіонів України за кількістю загиблих на 100 тис. населення

Протягом 11 місяців поточного року у 7 областях України (Чернігівській, Житомирській, Донецькій, Запорізькій, Миколаївській, Дніпропетровській, Херсонській) показники кількості пожеж на 10 тис. населення та показники кількості загиблих на 100 тис. населення перевищують середньодержавні значення.

Пожежі на підприємствах, в організаціях, закладах

Аналіз пожеж на об'єктах суб'єктів господарювання, профілактику на яких здійснюють органи державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки, свідчить про збереження тенденції щодо зростання кількості пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах упродовж цього року. Загальна кількість таких пожеж, порівняно з аналогічним періодом минулого року, зросла на 39,7 % та становить 2364 випадки, що складає 3,7 % від загальної кількості пожеж (за 11 місяців 2013 року – 3,2 %).

За загального збільшення кількості пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах за 11 місяців 2014 року їх зменшення зареєстровано у Вінницькій (-14,7%), Волинській (-41,2%), Полтавській (-35,2 %), Сумській (-17,2), Закарпатській (-14,5%), Київській (-14,3%), Івано-Франківській (-6,1%), Запорізькій (-1,5%) областях.

Збільшення кількості пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах за поточний період зареєстровано в 16 областях і місті Києві (таблиця 4).

Таблиця 4. Регіони України, де зареєстровано збільшення кількості пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах

№ з/п	Назва регіону	11 місяців 2014 року	11 місяців 2013 року	+, у %
1	Донецька	547	261	+ в 2,1 р.
2	Луганська	117	61	91,8
3	Черкаська	27	15	80,0
4	Хмельницька	37	21	76,2
5	Кіровоградська	34	20	70,0
6	м. Київ	293	181	61,9
7	Тернопільська	56	35	60,0
8	Житомирська	74	51	45,1
9	Дніпропетровська	226	159	42,1
10	Харківська	183	133	37,6
11	Миколаївська	71	53	34,0
12	Херсонська	38	29	31,0
13	Львівська	110	86	27,9
14	Чернігівська	52	42	23,8
15	Чернівецька	30	26	15,4
16	Одеська	117	102	14,7
17	Рівненська	20	19	5,3
Всього по Україні:		2364	1692	39,7

Питома вага пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах перевищила середньодержавний рівень у 8 областях і місті Києві (таблиця 5).

Найбільший відсоток пожеж на об'єктах, профілактику на яких здійснюють органи державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки, залишається у місті Києві, де зазначений показник перевищує середньодержавний показник у 1,8 рази та складає 6,7 %; найменший – у Вінницькій і Сумській областях (по 1,5 %).

Таблиця 5. Регіони України, де питома вага пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах перевищила середньодержавний показник

№ з/п	Назва регіону	11 місяців 2014 року	11 місяців 2013 року	% від загальної кількості
1	м. Київ	293	181	6,5
2	Донецька	547	261	5,6
3	Тернопільська	56	35	5,5
4	Луганська	117	61	5,3
5	Чернівецька	30	26	4,9
6	Львівська	110	86	4,8
7	Хмельницька	37	21	4,5
8	Закарпатська	53	62	3,9
Всього по Україні:		2364	1692	3,7

За підсумками 11 місяців 2014 року зберігається тенденція щодо збільшення кількості пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах та перевищення середнього значення в державі питомої ваги таких пожеж від загальної їх кількості в місті Києві, а також у Донецькій, Луганській, Хмельницькій, Закарпатській, Тернопільській, Львівській і Чернівецькій областях України.

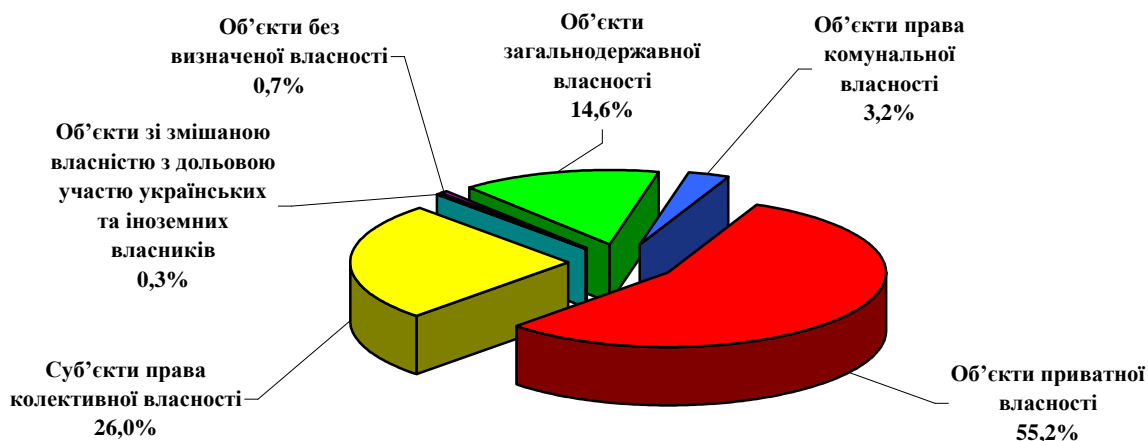

Рисунок 7. Розподіл пожеж на підприємствах, в організаціях, закладах залежно від форм власності

Розподіл пожеж за причинами їх виникнення

Протягом 11 місяців 2014 року основні причини виникнення пожеж залишились без змін.

Ранжування пожеж за причинами їх виникнення наведено на рисунку 8.

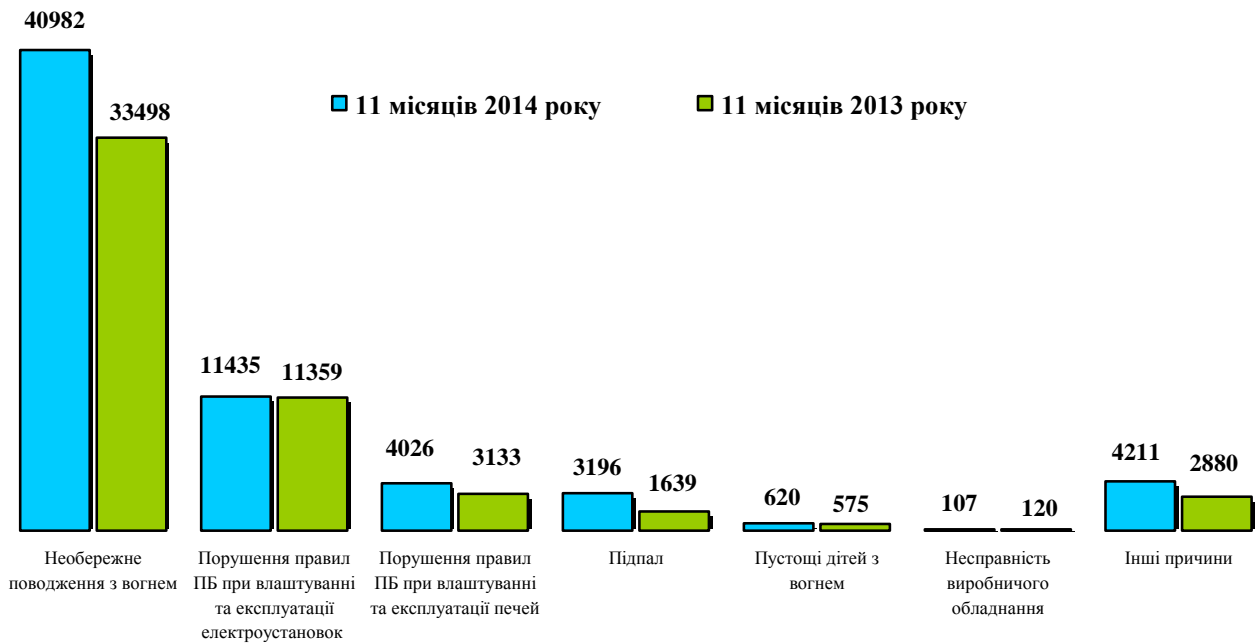

Рисунок 8. Ранжування пожеж за причинами їх виникнення

Як видно з рисунку 8, збільшення кількості пожеж спостерігається від підпалів (+95,0%), порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації печей (+28,5%), необережного поводження з вогнем (+22,3%), пустощів дітей з вогнем (+7,8%), а також з інших причин (+46,5%).

Розподіл пожеж за причинами їх виникнення наведено на рисунку 9.

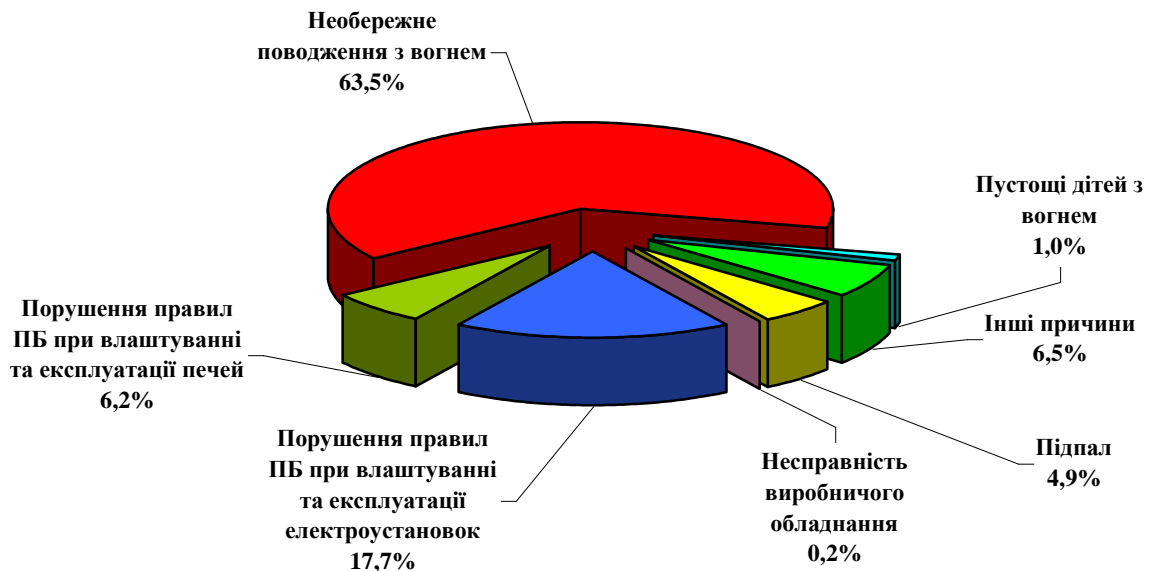

Рисунок 9. Розподіл пожеж за причинами їх виникнення

Як і за підсумками 10 місяців поточного року, має місце найбільший зріст пожеж з причини «підпал», кількість яких склала 3196 проти 1639 (+95,0%).

Прямі збитки від таких пожеж, у порівнянні з 2013 роком, зросли в 5 разів (343452 тис. грн. проти 68115 тис. грн.).

Внаслідок пожеж від підпалів загинула 31 людина (+72,2%) і 51 отримали травми. Значне зростання кількості таких пожеж розпочалося з середини січня поточного року унаслідок загострення соціально-політичної обстановки в країні, що сприяла вчиненню саме навмисних підпалів. Наразі даний показник залишається стабільно високим.

З настанням зимових холодів населення інтенсивно використовує електрообігрівачі, багато з яких є саморобними або несертифікованими. Навіть з ввімкненням централізованого опалення пожеж з причини порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок не зменшується (11435 проти 11359; +0,7%). Наряду з перевантаженням електромережі електрообігрівальними побутовими пристроями такому стану справ сприяють вیاлові відключення електромережі.

Загалом, упродовж 2014 року зареєстровано 366 пожеж (0,6 % від загальної кількості пожеж), які виникли безпосередньо від обігрівальних приладів. У 92 випадках (25,1 % від пожеж обігрівальних приладів) пожежі виникали від електричних обігрівальних приладів кустарного виробництва.

Внаслідок пожеж від обігрівальних приладів загинула 71 людина (0,4 % від загальної кількості загиблих), з яких 30 людей (42,9 % від загиблих унаслідок пожеж обігрівальних приладів) загинуло під час використання саморобних обігрівальних приладів.

Загибель людей унаслідок пожеж від обігрівальних приладів має чітко виражені сезонні коливання (рисунок 11).

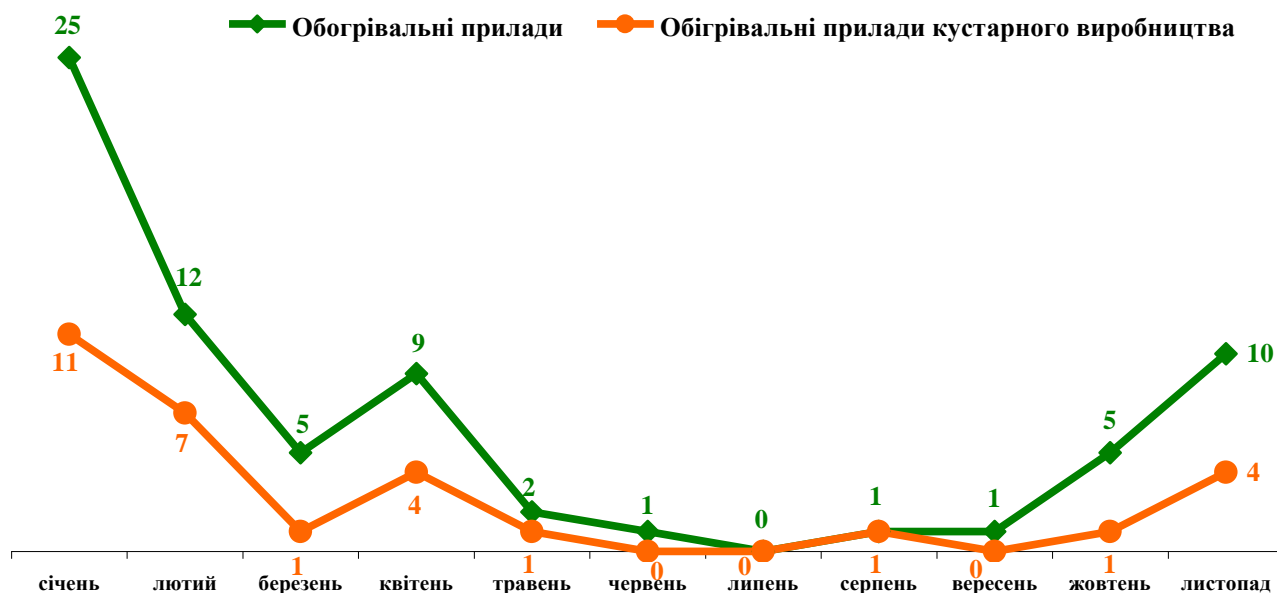

Рисунок 11. Розподіл кількості загиблих унаслідок пожеж, які виникли від використання обігрівальних приладів за місяцями 2014 року

Дані про врятованих людей і матеріальні цінності

Впродовж 11 місяців 2014 року пожежно-рятувальними підрозділами Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту було врятовано на пожежах 2397 людей, у т. ч. 155 дітей, матеріальних цінностей збережено на суму понад 67 млрд 333 млн гривень.

Кількість врятованих під час гасіння пожеж матеріальних цінностей по регіонах України за 11 місяців 2014 року наведено на рисунку 12.

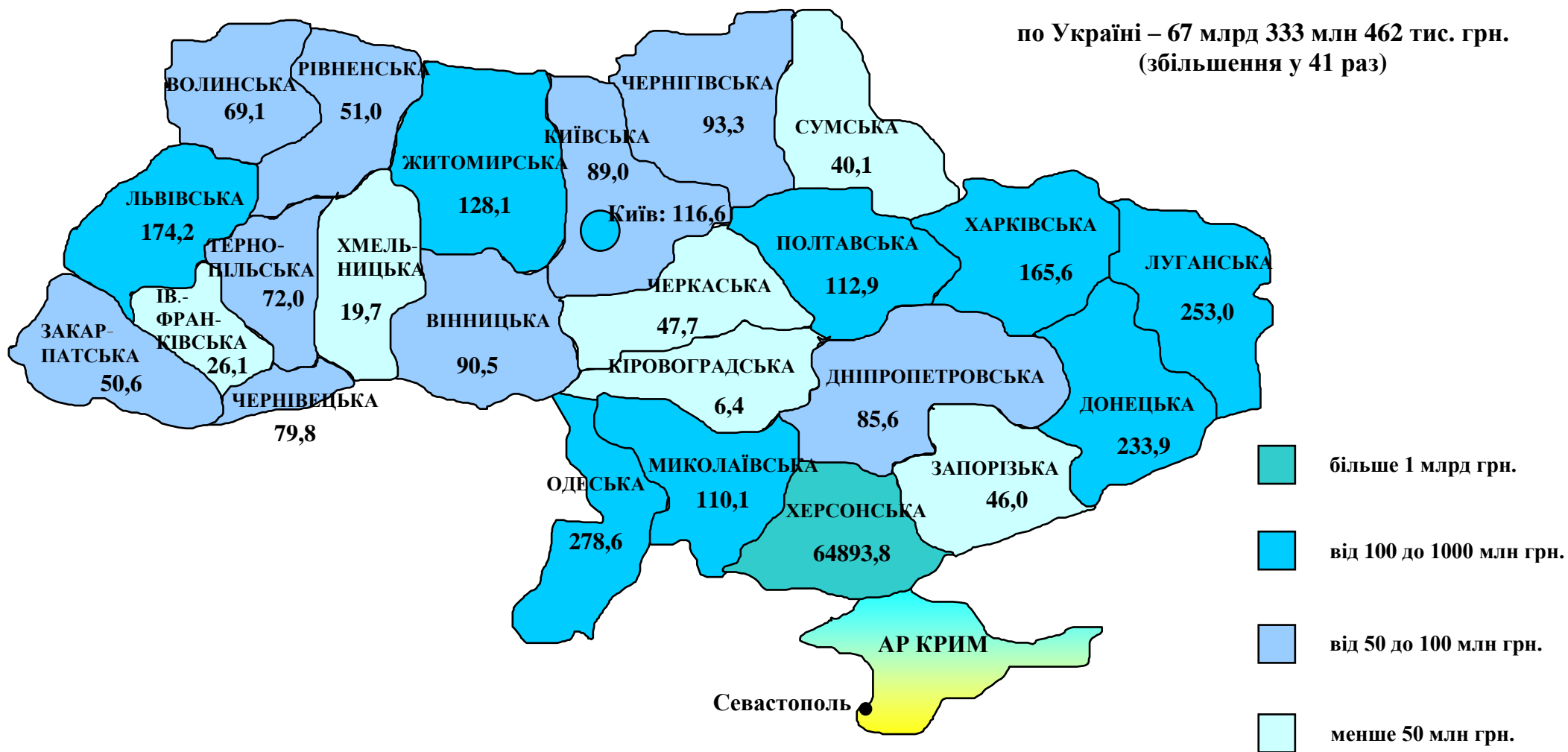

Рисунок 12. Кількість врятованих матеріальних цінностей по регіонах України за 11 місяців 2014 року (млн. грн.)

Як висновок, треба зазначити, що факт тимчасового відокремлення територій Автономної Республіки Крим і міста Севастополь, часткового відокремлення території Донецької області не вплинув на зниження основних показників статистики пожеж в Україні, і на сьогодні проблема зменшення кількості пожеж в країні залишається актуальною. А накопичення й узагальнення статистичних даних про пожежі та їх наслідки і даних щодо поведінки будівельних конструкцій та оздоблювальних матеріалів дозволяє виявляти шляхи підвищення ефективності систем протипожежного захисту об'єктів, оцінювати вплив пожежонебезпечних властивостей речовин, матеріалів і виробів на процеси виникнення, перебігу та гасіння пожеж.